

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2
W ŁAZISKACH GÓRNYCH**

KLASA IV

Przyroda

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA OKREŚLAJA:

1. Zasady ogólne.
2. Cele nauczania.
3. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych.
4. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.
5. Warunki i tryb poprawiania ocen bieżących.
6. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności.
7. Zasady udostępniania do wglądu uczniom i rodzicom (opiekunom) sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych.
8. Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
9. Warunki i tryb uzyskania wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

1. ZASADY OGÓLNE.

- Nauczyciel i uczeń zobowiązani są do przestrzegania Przedmiotowych Zasad Oceniania.
- Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii wynikających z realizowanego programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
- Obowiązuje sześciostopniowa skala oceniania, zarówno w przypadku oceniania bieżącego (oceny cząstkowe), jak i wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
- Ocenianie jest systematyczne, a ocena otrzymana przez ucznia jest zawsze jawna.
- Uczeń zobowiązany jest do posiadania zeszytu przedmiotowego, podręcznika oraz przyborów do pisanie.
- Uczeń aktywnie uczestniczy w lekcji, systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń oraz odrabia zadane prace domowe.
- Uczeń może zgłosić w każdym półroczu fakt nieprzygotowania do zajęć bez konieczności podawania przyczyny:

1) jeden raz przy jednej godzinie przedmiotu tygodniowo;

2) dwa razy przy dwóch lub więcej godzinach przedmiotu w tygodniu.

Zgłoszenie powinno nastąpić **przed lekcją !!!** (nie w momencie pytania nauczyciela, czy ma zadanie)

Nieprzygotowanie obejmuje brak: pracy domowej, zeszytu, podręcznika, czy też przygotowania merytorycznego do zajęć. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji w jakiegokolwiek postaci skutkuje oceną niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, czy zapowiedzianego zaprezentowania wypowiedzi ustnej.

- Uczeń, który w czasie sprawdzianu, testu, kartkówki lub innej formy pracy klasowej został przyłapany na ściąganiu, posiadaniu ściągki, komunikowaniu się z kolegą/koleżanką lub udzielaniu podpowiedzi koledze/koleżance, otrzymuje ocenę niedostateczną i nie ma możliwości poprawy tej oceny na wyższą.

- Uczeń nieobecny na pracy pisemnej ma obowiązek napisać ją na kolejnej lekcji podczas której jest obecny ; termin może ulec przedłużeniu w przypadku długotrwałej choroby ucznia.
- Jeżeli uczeń jest zwolniony z zajęć szkolnych z powodu zawodów, konkursów itp., musi pamiętać, aby uzupełnić materiał, ponieważ będzie traktowany tak, jakby był obecny na lekcji.
- Poprawione i ocenione prace pisemne powinny być oddane w ciągu dwóch tygodni. Termin ten może ulec wydłużeniu w przypadku dłuższej nieobecności nauczyciela.

2. CELE NAUCZANIA .

Na lekcjach przyrody oceniane będzie:

- Stosowanie pojęć biologicznych, geograficznych z elementami słownictwa fizycznego i chemicznego oraz ich rozumienie.
- Wiedza na temat różnych sposobów prowadzenia obserwacji i orientacji w terenie.
- Umiejętność wykorzystania planów i map jako źródeł informacji geograficznej
- Znajomość budowy i działania ciała człowieka oraz zasad higieny
- Rozumienie zależności pomiędzy przyrodniczymi i antropogenicznymi składnikami środowiska.
- Interpretowanie związków pomiędzy budową i funkcją organów, tkanek , narządów.
- Interpretowanie związków pomiędzy środowiskiem życia organizmu a jego budową.
- Umiejętność wykonywania doświadczeń biologicznych
- Poznanie zasad racjonalnego wykorzystania środowiska przyrodniczego oraz ukazanie konieczności poszanowania praw przyrody.
- Umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy przyrodniczej.
- Czytanie tekstów przyrodniczych ze zrozumieniem.
- Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy w praktyce.
- Aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia.
- Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.
- Zadania domowe.

3. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH. KRYTERIA OGÓLNE OCEN Z ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Ocenę celującą otrzymuje uczeń , który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych , problemowych
- wykazuje bardzo dobrą znajomość i umiejętność stosowania terminologii przyrodniczej
- biegle odczytuje informacje z planów i map
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń , który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem (zarówno z poziomu podstawowego jak i ponadpodstawowego)
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach
- wykazuje bardzo dobrą znajomość i umiejętność stosowania terminologii przyrodniczej
- biegle odczytuje informacje z planów i map
- wykazuje zaangażowanie i aktywność na zajęciach

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń , który:

- opanował w dużym stopniu wiadomości i umiejętności określone programem (zarówno z poziomu podstawowego jak i ponadpodstawowego)
- wykazuje dobrą znajomość i umiejętność stosowania terminologii przyrodniczej
- sprawnie posługuje się planami i mapami

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń , który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem z poziomu podstawowego
- rozwiązuje poprawnie typowe problemy i ćwiczenia przy niewielkiej pomocy nauczyciela
- zna i stosuje podstawową terminologię przyrodniczą
- potrafi posłużyć się planem i mapą odszukując proste informacje

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń , który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności z poziomu podstawowego
- wykazuje słabą znajomość terminologii przyrodniczej
- przy pomocy nauczyciela wykonuje poprawnie zadania o niewielkim stopniu trudności
- potrafi posłużyć się planem i mapą odszukując proste informacje z pomocą nauczyciela

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń , który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej niezbędnych do dalszego kontynuowania nauki
- nie potrafi rozwiązać zadań o małym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela
- wykazuje bardzo słabą znajomość terminologii przyrodniczej

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH.

Ocenianiu podlegają:

- **sprawdzian z większej partii materiału np. z działu**
- kartkówka (obejmuje materiał nie większy niż trzy ostatnie tematy)
- odpowiedź ustna (z trzech ostatnich tematów z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z całego omawianego działu).
- zadania domowe

Uczeń ma obowiązek odrabiać prace domowe w zeszyte przedmiotowym, na kartce lub kserokopiach z zadaniami, w zależności od zaleceń nauczyciela.

Pracą domową może być również przygotowanie samodzielnego, dodatkowego materiału, na dany temat.

Brak pracy domowej skutkuje uzyskaniem oceny niedostatecznej

- aktywność, praca na lekcji -na bieżąco.

Aktywność na lekcji nagradzana jest oceną. Aby otrzymać ocenę bardzo dobrą za aktywność, uczeń musi być aktywny podczas lekcji. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie zadań przy tablicy, aktywną pracę w grupach, itp.

Ocena aktywności ucznia na lekcji może być również **negatywna** - w przypadku, gdy uczeń nie wykonuje ćwiczeń ustnych lub pisemnych, nie sporządza notatki z lekcji, nie uważa, prowadzi rozmowy z kolegą, przeszkadza, czy też dekoncentruje innych uczniów, odmawia udzielenia odpowiedzi nauczycielowi. **Negatywna aktywność podlega ocenie niedostatecznej**

- referat, prezentacja multimedialna
- zeszyt wraz z dodatkowymi materiałami w postaci kserokopii dostarczanych przez nauczyciela niezbędnymi do pracy podczas lekcji
- udział w konkursach, apelach, programach związanych z treścią przedmiotu
- doświadczenia biologiczne
- działalność proekologiczna

W przypadku oceniania bieżącego dla poszczególnych ocen obowiązują następujące przedziały procentowe:

100% - celująca (6)

86% - 99% bardzo dobra (5)

71% - 85% dobra (4)

51% - 70% dostateczna (3)

31% - 50% dopuszczająca (2)

0% - 30% niedostateczna (1)

Dopuszcza się dodawanie do oceny znaku „+” lub „-”.

Obliczając średnią ważoną wartość oceny z plusem „+” podwyższamy o 0,5, natomiast wartość oceny z minusem „-” obniżamy o 0,25(np. ocena 4+ przybiera wartość 4,5; ocena 4- przybiera wartość 3,75). Nie dodaje się znaku „+” i znaku „-” do oceny śródrocznej oraz do oceny rocznej.

5. WARUNKI I TRYB POPRAWIANIA OCEN BIEŻĄCYCH:

- uczeń ma prawo poprawić tylko **ocenę niedostateczną** ze sprawdzianu obejmującego większy zakres materiału lub zapowiedzianej kartkówki w terminie do dwóch tygodni od uzyskania informacji o ocenie (zapis w dzienniku elektronicznym)
- termin wyznacza nauczyciel, a poprawa odbywa się podczas zajęć dodatkowych; jeżeli uczeń otrzymał inną ocenę, niż ocena niedostateczna, **nauczyciel podejmuje decyzję o jej poprawie**; ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika i do średniej ważonej wlicza się obie oceny (początkową i poprawioną), jeżeli ocena poprawiona jest równa lub niższa od oceny początkowej, wówczas jest liczona z wagą 0;
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w umówionym terminie lub po upływie terminu na poprawę nauczyciel nie ma obowiązku wyznaczać dodatkowego terminu na napisanie sprawdzianu ;
- oceny uzyskane za testy sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu kompetencji egzaminacyjnych;

- poprawie nie podlegają również oceny zdobyte za: odpowiedź ustną (chyba, że odpytywanie dotyczyło określonego zakresu materiału, było wcześniej zapowiedziane i nauczyciel odpytywał wszystkich uczniów po kolei – forma zapowiedzianej „ustnej kartkówki”), wypracowania pisemne, zadanie domowe, zadania wykonane podczas zajęć lekcyjnych, zeszyt, przygotowanie do lekcji (posiadanie wszystkich niezbędnych i wymaganych pomocy dydaktycznych, aktywność na lekcji /brak zaangażowania i inne formy aktywności);

6. ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA W PRZYPADKU JEGO DŁUŻSZEJ NIEOBECNOŚCI

- po dłuższej nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić zeszyt i uzgodnić termin zaliczenia materiału.

7. ZASADY UDOSTĘPNIANIA DO WGLĄDU UCZNIOM I ICH RODZICOM (OPIEKUNOM) SPRAWDZONYCH I OCENIONYCH PISEMNYCH PRAC KONTROLNYCH:

- prace kontrolne po ocenieniu są pokazywane i omawiane uczniom podczas zajęć lekcyjnych,
- rodzice (opiekunowie) mogą zobaczyć prace u nauczyciela podczas konsultacji lub zebrań.

8. ZASADY WYSTAWIANIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH:

- oceny śródroczne i roczne są podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia i wystawiane są z ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu półrocza i roku;
- ocena ustalona za drugie półrocze roku szkolnego jest oceną roczną uwzględniającą wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku;
- uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną śródroczną zobowiązany jest uzupełnić braki w materiale programowym.
- ocena śródroczna oraz roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych, lecz tzw. średnią ważoną. Przy wystawianiu oceny na zakończenie pierwszego półrocza oraz roku szkolnego bierze się pod uwagę wagi poszczególnych ocen - według poniższego schematu:

Forma aktywności	Waga
Sprawdziany/testy obejmujące większą partię materiału niż 3 ostatnie tematy lekcyjne	3
Kartkówka	2
Odpowiedź ustna	2
Doświadczenie wraz z kartą doświadczenia, projekt	2
Praca domowa	1
Aktywność ekologiczna	1
Praca na lekcji	1
Zeszyt-uzupełnione notatki	1
Udział w konkursach	1
Udział w projektach, przedstawieniach, zadania dodatkowe – referaty, pomoce dydaktyczne	1

Średnia ważona obliczana jest według poniższego wzoru:

$$\frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{suma wag przypisanych wszystkim ocenom}}$$

suma wag przypisanych wszystkim ocenom

Natomiast ocena śródroczna i roczna ustalana jest na podstawie poniższych przedziałów:

Średnia ważona	Ocena
$W < 1,60$	niedostateczny
$1,61 \leq W < 2,60$	dopuszczający
$2,61 \leq W < 3,60$	dostateczny
$3,61 \leq W < 4,60$	dobry
$4,61 \leq W < 5,50$	bardzo dobry
$W \geq 5,51$	celujący

- Ocena roczna jest średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych zgromadzonych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego.
- Dopuszcza się możliwość podniesienia śródrocznej i rocznej oceny ucznia w sytuacji, gdy średnia ważona, na podstawie której ustalona jest ocena, znajduje się w górnym przedziale danej oceny klasyfikacyjnej. Decyzja należy do nauczyciela i jest ostateczna.

9. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ, NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- uczeń ma wysoką frekwencję (nie niższą, niż 80%); jest obecny na większości zapowiadzanych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności; ma usprawiedliwione wszystkie nieobecności; korzysta z proponowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym z dodatkowych zajęć;
- czynnikiem wpływającym na podniesienie oceny może być aktywność podczas lekcji i wykonywanie dodatkowych zadań.